

Temat: Jak doszło do wybuchu I wojny światowej? Powtórzenie.

Narastanie sprzeczności między mocarstwami w II połowie XIX wieku:

– **Anglia** dążyła do utrzymania mocarstwowej pozycji na morzach i koloniach, rywalizowała z Niemcami w światowym handlu i wyścigu zbrojeń na morzach

– **Francja** zmierzała do uzyskania Alzacji, Lotaryngii i wpływów w Afryce, konflikt z Niemcami o Maroko.

Niemcy dążyły do nowego podziału świata, zwłaszcza koloniach i podniesieni apozycji ekonomicznej w świecie.

– **Rosja** chciała otwarcia cieśnin czarnomorskich i wpływów na Bałkanach.

– **Austrio-Węgry** także dążyły do uzyskania wpływów na Bałkanach.

Powstanie dwóch przeciwnych bloków polityczno militarnych – początek zbrojeń:

TRÓJPOROZUMIENIE – w ostatnich latach XIX wieku Niemcy zainteresowane zamorskimi zdobyczami rozpoczęły budowanie ogromnej floty wojennej.

Zaniepokoiło to Wielką Brytanię i skłoniło do porozumienia z Francją. W 1904 oba

te państwa zawarły „serdeczne porozumienie” (ententę kordiale). W 1907 do

Francji i Wielkiej Brytanii dołączyła Rosja. Te trzy państwa utworzyły blok zwany trójporozumieniem lub **ENTENTA** .

TRÓJPRZYMIERZE – na kongresie w Berlinie w 1878 roku Rosja zrezygnowała z pozycji bałkańskiego hegemonu. Czarnogóra, Serbia, Rumunia zyskały pełną

niepodległość. Wydarzenie na Bałkanach spowodowały osłabienie sojuszu trzech

cesarzy: Austrio-Węgier, Niemiec i Rosji. W 1879 Niemcy zawarły z Austrio-

Węgrami porozumienie na wypadek wojny z Rosją, sojusz ten miał także anty

francuski charakter. W 1882 do dwuprzymierza dołączyły Włochy które nie były

pewnym ogniwem sojuszu, który został nazwany **TRÓJPRZYMIERZEM**

„KOCIOŁ BAŁKAŃSKI” W 1875 wybuchło powstanie anty tureckie w

Hercegowinie, do walki z Turcją przystąpili Serbowie, Bułgarzy, Czarnogórcy i

Rosja.

W 1878 w Saint Stefano podpisano traktat rosyjski z – turecą na mocy którego miała powstać Wielka Bułgaria pod wpływami Rosji.

W 1878 w Berlinie odbył się kongres pod przewodnictwem Bismarcka i udziałem

Austrio-Węgier, Francji, Niemiec, Turcji i Wielkiej Brytanii. Rosja zrezygnowała z

tworzenia Wielkiej Bułgarii. Bułgaria otrzymała od Turcji autonomię. W 1908 roku

Bułgaria uzyskała niepodległość.

Bośnia i Hercegowina były pod protektoratem Austrio-Węgier.

Uznano niepodległość Serbii, Czarnogóry i Rumunii.

KRYZYS BOŚNIACKI 1908 rok Austrio-Węgry przyłączyły Bośnię i Hercegowinę co groziło wybuchem wojny. Rosja i Serbia były jednak za słabe; Niemcy poparły

Wiedeń.

WOJNY BAŁKAŃSKIE

I wojna Bałkańska – w 1912 roku powstała Liga Bałkańska (Grecja, Serbia, Bułgaria i Czarnogóra). Koalicja zaatakowała Turcję w październiku 1912 roku. Pokój został zawarty w 1913 roku w Londynie.

Utworzono niezależne państwo Albańskie.

Największe zdobycze otrzymała Bułgaria stąd II wojna Bałkańska 1913 rok Bułgaria wystąpiła przeciwko Serbii i Grecji (poparte przez Rumunie, Czarnogórę i Turcję). Klęska Bułgarii. Sukcesy Serbii w obydwu konfliktach zbliżyły Bułgarię i Turcję do państw Trójprzymierza

28czerwiec 1914 rok zamach na arcyksięcia Franciszka Fryderyka w Sarajewie dokonany przez Serba Gavrila Princiba

Wojna Japońsko-Rosyjska

Szybka industrializacja i przemiany społeczne (rozwój klasy robotniczej i burżuazji) powodowały wzrost napięć społecznych. Niezbędne reformy carowie zastępowali polityką ekspansji terytorialnej, na swojej drodze Rosja napotkała jednak agresywnego rywala – Japonię (spór o południową część Chin, Mandżurii oraz Korei) Sojusz Japonii z Anglią zachęcał ją do działania. W lutym 1904 roku flota japońska zaatakowała (bez wypowiedzenia wojny) port Artur – rosyjską bazę na Morzu żółtym. Wojna wykazała słabość Rosyjskiej armii i przyniosła jej szereg niepowodzeń. W 1905 roku Japończycy zdobyli port Artur, rozbili carską armię lądową pod Mukdenem oraz flotę Bałtycką (maj) pod Cuszimą. Bitwa przesądziła o sukcesie Japonii w całej wojnie. Dzięki amerykańskiemu pośrednictwu zawarto traktat pokojowy – Rosja straciła port Artur część wyspy Sachalin i wycofała się z Mandżurii.